

Folkhälsanin Terveystoimintatalo sijaitsee Helsingin Töölössä. Julkisilla kulkuneuvoilla saapuessa kulkuyhteydet voi selvittää pääkaupunkiseudun reittioppaasta <http://www.ytv.fi>

LISÄTIEDOT JA ILMOITTAUTUMINEN

Seminaari on maksuton. Tarjoamme aamu- ja iltapäiväkahvin. Ilmoittautumiset 8.9.2009 mennessä Kehitysvammaisten Palvelusäätiön kotisivuilta:

<http://www.kvps.fi/materiaalipankki/seminaarit-koulutukset/>

Ilmoittautua voi myös puhelimitse tai sähköpostitse:

Sirkka Ruikkala
puh. 0207 713 490
sirkka.ruikkala@kvps.fi

"Asumisen arkea ja unelmia" -kilpailun satoa, Satu Pietikäinen

YKSILÖLLISEEN ELÄMÄÄN

Seminaari kehitysvammaisten ihmisten
asumisesta ja tuetusta elämästä

22.9.2009 klo 9.00-16.00
Folkhälsanin Terveystoimintatalo
Topeliuksenkatu 20, 00250 HELSINKI

"Oman kodin avatimet", Siri Korhonen

SEMINAARIN SISÄLTÖ

Kehitysvammaisten ihmisten täysi kansalaisuus voi toteutua vain aitoja valinnanmahdollisuuksia lisäämällä. Yksilöllisten asumisratkaisujen ja tuetun elämän kehittäminen edellyttää kehitysvammaisten ihmisten ja heidän läheistensä kuulemista ja osallisuutta sekä kaikkien osapuolten sitoutumista yhteisiin suuntaviivoihin. Seminaarissa esitellään aiheeseen liittyviä näkökulmia alueellisuutta painottaen.

KOHDERYHMÄ

Maksuton seminaari on tarkoitettu asumispalveluiden nykyisille ja tuleville käyttäjille, läheisille, kuntien ja palveluntuottajien edustajille, alan opiskelijoille ja muille asiasta kiinnostuneille.

SEMINAARIN OHJELMA

- 9.00 Ilmoittautuminen ja kahvi
- 9.30 Tervetuloa seminaariin!
Anna Simola, hallitussihteeri
Ympäristöministeriö
- 9.45 Valittu suunta - alueellinen näkökulma asumiseen
Markku Niemelä, sosiaalineuvos
- 10.15 Miten mahdollistan tuetun elämän?
Aarne Rajalahti, suunnittelija
Kehitysvammaisten Palvelusäätiö
- 11.30 Lounastauko (omakustanteinen)
- 12.30 Asumisen yksilölliset tukimallit
ja Asuntoja asunnottomille! -projektit esittäytyvät
- 13.15 Kehitysvammaisten ihmisten kokemukset ja odotukset
- tutkimustulosten esittely
Sanna Leino, suunnittelija
Kehitysvammaliitto ry
- 14.00 Kahvit
- 14.30 ”Ei ikinä voi löysätä oman vammaisensa kanssa”
- vanhempien kokemuksia asumispalveluista
Lea Vaitti, projektitutkija
Kehitysvammaisten Tukiliitto ry
- 15.15 Kultaakin kalliimpi koti
Sami Helle, Me Itse ry
- 15.45 Suuntaviivoja
- loppukeskustelu päivän annista